

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1215/1999

af 10. juni 1999

om ændring af forordning nr. 19/65/EØF om anvendelse af bestemmelserne i
traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af aftaler og samordnet praksis⁽¹⁾

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

leverings- eller købsforpligtelser med henblik på
videresalg;

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det
Europæiske Fællesskab, særlig artikel 83,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og
Sociale Udvalg⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved forordning nr. 19/65/EØF⁽⁴⁾ har Rådet bemyndiget Kommissionen til i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, og med forbehold af Rådets forordning nr. 17, første forordning om anvendelse af traktatens artikler 81 og 82⁽⁵⁾, ved forordning at erklære artikel 81, stk. 1, uanvendelig på visse kategorier af aftaler, og særlig sådanne, hvori der kun deltager to virksomheder, og hvorved den ene forpligter sig til over for den anden at levere bestemte varer udelukkende til denne med henblik på videresalg i en bestemt del af fællesmarkedet, eller hvorved den ene forpligter sig til over for den anden at købe bestemte varer udelukkende af denne med henblik på videresalg, eller hvorved de to virksomheder har indgået sådanne eksklusive

(2) i henhold til forordning nr. 19/65/EØF har Kommissionen bl.a. udstedt forordning (EØF) nr. 1983/83 af 22. juni 1983 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af eneforhandlingsaftaler⁽⁶⁾, forordning (EØF) nr. 1984/83 af 22. juni 1983 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af eksklusive købsaftaler⁽⁷⁾, samt forordning (EØF) nr. 4087/88 af 30. november 1988 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af franchiseaftaler⁽⁸⁾, i det følgende benævnt »gruppefritagelsesforordningerne«;

(3) den 22. januar 1997 offentliggjorde Kommissionen en grøn bog om vertikale begrænsninger i EF's konkurrencepolitik, som gav anledning til en omfattende offentlig debat om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 1 og 3, på vertikale aftaler eller samordnet praksis;

(4) de bemærkninger, der efter offentliggørelsen af ovennævnte grøn bog blev fremsat af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og interesserede kredse, viser, at der generelt er stemning for en reform af Fællesskabets konkurrencepolitik vedrørende vertikale aftaler; ovennævnte gruppefritagelsesforordninger bør derfor revideres;

⁽¹⁾ Titlen på forordning nr. 19/65/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdam-traktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3.

⁽²⁾ EFT C 365 af 26.11.1998, s. 27.

⁽³⁾ Udtalelse af 15.4.1999 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽⁴⁾ EFT C 116 af 28.4.1999.

⁽⁵⁾ EFT 36 af 6.3.1965, s. 533/65. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁶⁾ EFT 13 af 21.2.1962, s. 204/62. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁷⁾ EFT L 173 af 30.6.1983, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1582/97 (EFT L 214 af 6.8.1997, s. 27).

⁽⁸⁾ EFT L 173 af 30.6.1983, s. 5. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1582/97.

⁽⁹⁾ EFT L 359 af 28.12.1988, s. 46. Ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

- (5) en sådan reform skal opfylde to målsætninger, idet den skal sikre effektiv beskyttelse af konkurrencen og samtidig skabe tilstrækkelig retssikkerhed for virksomhederne; ved gennemførelsen af disse målsætninger skal der desuden tages hensyn til, at det er nødvendigt af forenkle den administrative kontrol og retsgrundlaget i videst muligt omfang; ved samme markedsposition betragtes vertikale begrænsninger generelt som værende mindre skadelige for konkurrencen end horisontale begrænsninger;
- (6) gruppefritagelsesforordningerne indeholder ikke udelukkende en definition af de aftalekategorier, som de finder anvendelse på, og en nærmere angivelse af, hvilke begrænsninger eller bestemmelser aftalerne ikke må indeholde, men opregner også, hvilke bestemmelser der er fritaget; et sådant retsgrundlag opfattes generelt som alt for usmidigt for kontraktforhold i en økonomisk sammenhæng, hvor distributionsstrukturerne og -metoderne udvikler sig hastigt;
- (7) gruppefritagelsesforordningerne omfatter kun de kategorier af bilaterale eksklusive aftaler, der er indgået med henblik på videresalg, og som enten tager sigte på eneforhandling og/eller eksklusivt køb af varer, eller omfatter begrænsninger i forbindelse med erhvervelse eller udnyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder; de omfatter bl.a. ikke vertikale aftaler mellem mere end to virksomheder, aftaler om selektiv distribution, aftaler om tjenesteydelser og aftaler om levering og/eller køb af produkter eller tjenesteydelser til forarbejdning eller indarbejdning; dette betyder, at et stort antal vertikale aftaler ikke kan fritages efter traktatens artikel 81, stk. 3, før Kommissionen har foretaget en individuel undersøgelse af dem, hvilket kan begrænse de pågældende virksomheders retssikkerhed og besværliggøre den administrative kontrol urimeligt;
- (8) den debat, som offentliggørelsen af ovennævnte grønbog har medført, har desuden understreget, at det er nødvendigt at fastlægge betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 1 og 3, under behørig hensyntagen til de vertikale aftalers økonomiske virkninger; ved indførelsen af økonomiske kriterier, der begrænser en gruppefritagelses anvendelsesmuligheder på grund af de konkurrencebegrænsende virkninger, som de pågældende aftaler kan få, bør der tages hensyn til den markedsandel, som den pågældende virksomhed tegner sig for på det relevante marked;
- (9) Kommissionen bør derfor have beføjelse til at erstatte det nuværende retsgrundlag med enklere, smidigere og mere målrettede bestemmelser, der kan gælde for alle typer vertikale aftaler; i forbindelse med denne udvidelse af gruppefritagelsesforordningens anvendelsesområde til at omfatte sådanne aftaler bør der bl.a. fastsættes kriterier, såsom tærskler for markedsandelene, der giver mulighed for at præcisere, under hvilke omstændigheder gruppefritagelsesforordningen bliver uanvendelig i betragtning af de pågældende aftalers eventuelle økonomiske virkninger; ved fastsættelsen af disse tærskler for markedsandele bør der tages hensyn til den pågældende virksomheds markedsposition; visse særdeles konkurrence-skadelige vertikale begrænsninger såsom minimale og faste videresalgspriser og visse former for territorial beskyttelse bør udelukkes fra forordningens anvendelsesområde uanset virksomhedens markedsandel;
- (10) de beføjelser, Kommissionen har fået tildelt ved forordning nr. 19/65/EØF, giver den ikke mulighed for at foretage en reform af de nugældende regler, som kan dække alle typer af vertikale aftaler; det er derfor nødvendigt at udvide anvendelsesområdet for forordningens artikel 1, stk. 1, litra a), og stk. 2, litra b), således at det kommer til at omfatte alle aftaler, der falder ind under traktatens artikel 81, stk. 1, som indgås af to eller flere virksomheder, der, hvad aftalen angår, befinder sig på forskellige niveauer i produktions- eller distributionskæden, og som omhandler betingelserne for parternes køb, salg eller videresalg af visse varer eller tjenesteydelser (*vertikale aftaler*), herunder eneforhandlingsaftaler, eksklusive købsaftaler, franchiseaftaler og aftaler om selektiv distribution eller kombinationer af sådanne aftaler, samt visse ikke gensidige vertikale aftaler, der er indgået mellem konkurrerende virksomheder, såvel som vertikale aftaler mellem en sammenslutning af små og mellemstore detailhandlere og dens medlemmer eller mellem en sådan sammenslutning og dens leverandører;
- (11) gruppefritagelsesforordningerne giver i henhold til artikel 7 i forordning nr. 19/65/EØF Kommissionen beføjelse til at erklære dem uanvendelige på en konkret aftale eller et netværk af ens aftaler, hvis virkninger er uforenelige med betingelserne i artikel 81, stk. 3; for at sikre et effektivt tilsyn med markederne og en mere decentraliseret anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler bør det fastsættes, at det, når en sådan aftale har virkninger på en medlemsstats område eller en del af området, der har alle et særskilt markeds karakteristika, er muligt for den pågældende

medlemsstats kompetente myndighed at trække fordelene ved gruppe fritagelsen tilbage på dens område gennem vedtagelse af en beslutning, der skal fjerne disse virkninger; det er derfor nødvendigt at ændre nævnte artikel 7 og præcisere, under hvilke omstændigheder medlemsstaternes kompetente myndigheder kan erklære gruppefritagelsesforordningen uanvendelig;

- (12) for at garantere effektiv kontrol af de virkninger, der stammer fra parallelle netværk bestående af ens aftaler indenfor et givet marked, kan en gruppefritagelsesforordning fastsætte betingelser for ved forordning at udelukke disse netværksaftaler fra dens anvendelsesområde; disse betingelser kan baseres på kriterier såsom disse netværksaftalers markedsdækningsandel; Kommissionen bør derfor bemyndiges til ved forordning at fastsætte, for hvilke markeder de relevante aftaler opfylder de førømtalte betingelser; i sådanne tilfælde skal Kommissionen fastsætte en overgangsperiode på mindst seks måneder, ved hvis udløb gruppefritagelsesforordningen for de relevante aftaler på et givet marked vil medføre anvendelse af traktatens artikel 81 i form af individuelle undersøgelser; Kommissionen skal høre det rådgivende udvalg, inden den vedtager en sådan forordning og også inden offentliggørelsen af udkastet til forordning, hvis en medlemsstat fremsætter anmodning herom —

81, stk. 1, ikke finder anvendelse på kategorier af aftaler,

- a) som indgås af to eller flere virksomheder, der, hvad aftalen angår, befinder sig på forskellige niveauer i produktions- eller distributionskæden, og som angår betingelserne for parternes køb, salg eller videresalg af visse varer eller tjenesteydelser
- b) hvori der kun deltager to virksomheder, og som indeholder begrænsninger, der er pålagt i forbindelse med erhvervelsen eller brugen af industriel ejendomsret — navnlig af patent-, brugsmønstre-, mønstre- eller varemærkerettigheder — eller i forbindelse med rettigheder ifølge en aftale om overdragelse af eller koncession på fremstillingsmetoder eller viden om brugen eller anvendelsen af fabrikationstekniske fremgangsmåder.»
- b) I stk. 2, litra b), udgår »hvilke bestemmelser aftaler skal indeholde, eller«.
- c) Stk. 3 affattes således:
- »3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på kategorier af samordnet praksis.«

2) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 1a

En forordning i henhold til artikel 1 kan indeholde betingelser, som vil kunne føre til, at visse parallelle netværk bestående af ens aftaler eller former for samordnet praksis på et givet marked undtages fra dens anvendelsesområde; når disse betingelser er opfyldt, kan Kommissionen udstede en forordning og fastsætte en periode, ved hvis udløb forordningen i henhold til artikel 1 ikke længere finder anvendelse på de omhandlede aftaler og former for samordnet praksis på det pågældende marked; en sådan periode må ikke være kortere end seks måneder.«

3) Artikel 6, stk. 1, affattes således:

»1. Kommissionen skal høre Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Forordning nr. 19/65/EØF ændres således:

1) Artikel 1 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Med forbehold af anvendelsen af forordning nr. 17 kan Kommissionen i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, ved forordning erklære, at artikel

- a) hvad angår en forordning i henhold til artikel 1 inden offentliggørelse af et udkast til forordning og inden vedtagelse af forordningen
- b) hvad angår en forordning i henhold til artikel 1a inden offentliggørelse af et udkast til forordning, hvis en medlemsstat anmoder herom, og inden vedtagelse af forordningen.*
- 4) I artikel 7 bliver den nuværende tekst stk. 1, og følgende stk. 2 tilføjes:

»2. Når konkrete aftaler eller former for samordnet praksis, der er omfattet af en forordning udstedt i

henhold til artikel 1, har virkninger, der er uforenelige med betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, på en medlemsstats område eller i en del af området, der har alle et særskilt markeds karakteristika, kan den pågældende medlemsstats kompetente myndighed på eget initiativ eller efter anmodning fra Kommissionen eller fysiske eller juridiske personer, der gør en berettiget interesse gældende, erklære denne forordning uanvendelig.*

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Luxembourg, den 10. juni 1999.

På Rådets vegne

K.-H. FUNKE

Formand
